ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח והדם והנסכים הבאין בפני עצמן דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אף הבאין עם הבהמה לוג שמן של מצורע ר' שמעון אומר אין חייבין עליו משום פיגול ורבי מאיר אומר חייבין עליו משום פיגול שדם האשם מתירו וכל שיש לו מתירין בין לאדם בין למזבח חייבין עליו משום פיגול העולה דמה מתיר את בשרה למזבח ועורה לכהנים עולת העוף דמה מתיר את בשרה למזבח חטאת העוף דמה מתיר את בשרה לכהנים פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים דמן מתיר את אימוריהן ליקרב ר' שמעון אומר כל שאינו על המזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פיגול:

גמ' אמר עולא קומץ פיגול שהעלו על גבי המזבח פקע פיגולו ממנו אם אחרים מביא לידי פיגול הוא עצמו לא כל שכן מאי קאמר הכי קאמר אם אינו מתקבל היאך מביא אחרים לידי פיגול מאי קא משמע לן אי דאין חייבין עליו משום פיגול תנינא אלו דברים שאין חייבין עליהם משום פיגול הקומץ והקטרת [א] והלבונה ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת [ב] נסכים והדם אלא דאם עלו לא ירדו תנינא הלן והיוצא והטמא ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו אם עלו לא ירדו ואלא דאם ירדו יעלו [ג] הא נמי תנינא כשם שאם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו לא צריכא שמשלה בהן [ד] האור הא נמי אמרה עולא חדא זימנא דאמר עולא לא שנו אלא שלא משלה בהן האור אבל משלה בהן האור יעלו מהו דתימא הני מילי

רש"י

מנחת נדבה כהנים. כולה כליל ואינה נקמלת הלכך אין אחר מתירה: **וכן מנחת כהן משיח.** חביתי כהן גדול שמקריב [ה] בכל יום מחציתה בבקר ומחציתה בערב (ויקרא ו): **ומנחת נסכים** לא גרסי' [ו] דהא מיפלג פליגי בה ונתן חילוק בין באה עם הזבח לבאה בפני עצמו: **והדם.** הוא המתיר: **והנסכים הבאין בפני עצמן.** בין שהתנדבן בפני עצמן כדאמר במנחות (דף קד:) מתנדב אדם מנחת נסכים בין שבאו בגלל זבח אלא שהביא היום זבחו ונסכיו למחר דאמר מר מנחתם ונסכיהם אף למחר אבל אם הביאן עם זבחו ופיגל בזבח נתפגלו הנסכים: **וחכמים אומרים אף הבאים עם הבהמה.** דכיון דיכול להקריב נסכים למחר נמצא שאין הזבח מתירן ליקרב אלא הן מתירין את עצמן: **לוג שמן של מצורע.** שיריו נאכלין כדיליף בפירקין לקמן (דף מד:): **אין חייבין עליו משום פיגול.** אם פיגל באשם לא נפגל [ז] הלוג ואע"פ שהלוג תלוי באשם כדכתיב על מקום דם האשם (ויקרא יד) ואם לא נתן מדם האשם תחילה אין נתינת השמן כלום אפילו הכי כיון דאדם מביא אשמו עכשיו ולוגו עד עשרה ימים נמצא שאין האשם מתירו וכיון דאין לו מתירין אין חייבין עליו משום פיגול: **ר"מ אומר.** לוג הבא עם האשם בו ביום חייבין עליו משום פיגול אם פיגל באשם: **בין לאדם בין למזבח.** או לזה או לזה: **דמה מתיר בשרה למזבח.** דכתיב (שם א) וזרקו והדר וערכו: **ועורה לכהנים.** עור [ח] העולה אשר הקריבו אין לו אלא לאחר זריקה: **חטאת העוף כו'.** בגמ' [דף מד:] מפרש מנין דנאכל לכהנים: **דמן מתיר אימוריהן ליקרב.** לפיכך פיגל באימורים בשעת עבודת [ט] הדם נתפגלו פרים [י]: **ר' שמעון.** אפרים הנשרפין פליג: **כל שאין מתן דמו על המזבח החיצון כשלמים.** שפיגול [יא] כתיב בהו (ויקרא ז) אין חייבין עליו משום פיגול: **גמ' פקע פיגולו ממנו.** לקמן מפרש למאי הלכתא פקע: **מאי קאמר.** קבעי למימר פקע פיגולו ממנו ונסיב טעמא דבא לידי פיגול: **אם אינו מתקבל.** בהקטרה: **היאך מביא אחרים לידי פיגול.** המקטיר קומץ על מנת שיאכל שירים למחר היאך מנחה מתפגלת אם [יב] אין הקטרתו הקטרה והכי קאמר הוא עצמו לא כל שכן שיתקבל אחרי שמתקבל לרצות אחרים לפיגולו: **מאי קא משמע לן.** למאי מיבעי ליה הא [יג] פקע פיגולו: **אי.** למימרא דאם אכל ממנו אחרי שעלה אין חייבין עליו כרת: **תנינן.** דבלאו עלה נמי אין חייבין עליו: **אלא.** להכי אהני פקיעה דכיון שעלה לא ירד: **תנינא ושנשחט חוץ לזמנו.** דהיינו פיגול: **הלן.** בשר [יד] הלן: **אלא.** אהני פקיעה שאם ירד לאחר שהעלוהו (לא) [טו] יחזור ויעלה: **תנינא.** בלאו [טו] הכי: **לא צריכא.** הא דעולא אלא שמשלה בו האור ואשמעינן דנעשה לחמו של מזבח ואפי' ירדו יעלו וההיא דקתני לא יעלו בשלא משלה בו האור: **לא שנו.** דאם ירדו הנך פסולין משעלו לא יעלה: **(בחד)** אבר

תוספות

הנהו דאין לו מתירין [יז] כדי נסבה וקשה התינח קומץ אלא לבונה ומנחת כהנים תיפוק לי משום דאין בהם הרצאה ועוד דגבי דם קאמר בפירוש משום מתיר והיכי משכחת לה דמחייב משום פיגול דאי אכיל ליה קודם שעשה מתנות אם כן ליכא הרצאה ואי מן הדם הנשאר במזרק לאחר שעשה מתנות ההוא לאו מתיר הוא ואם מאותו שזרק על המזבח הא פקע פיגול ממנו ושמא לא שייך למימר גבי דם פקע פיגולו כי אם גבי הקטרה דוקא שנעשה [יח] לחמו של מזבח ותימה הוא אם [יט] לא יתחייב בשירי הדם משום פיגול הא יש להם מתירין שהמתנות מתירות לשפיכות שיריים למזבח [כ] כמו שמתירות את האימורים ושמא כמו [כא] מתחילה כל טיפה וטיפה ראויה לזריקה חשיב כוליה דם מתיר ונראה לפרש דהיינו טעמא דקומץ וכולהו דאי הוי בני חיובא הוי דינן משקדש בכלי וקידוש כלי היינו ההרצאה [כב] דידיה כיון דאינהו גופייהו מתיר אחד כדאמר לעיל (דף לד.) גבי טומאה יש לו מתירין משיקרבו מתירין אין לו מתירין משיקדש בכלי: **והלבונה.** ואם תאמר והרי לבונה הקומץ מתירה [כג] ואף על פי שיכול להקטירה קודם הקומץ כדאמר בהקומץ זוטא (מנחות טז:) מכל מקום קודם הקמילה ודאי נראה דאין להקטירה ויש לומר דמכל מקום לא הויא לבונה דומיא דשלמים דלבונה היא גופה מתיר שמתרת שירים לאכילה ועיקר פיגול ילפינן [כד] משלמים ואע"ג דשייך פיגול באימורים וכמה דלא מיקטרי אימורים כהנים לא מצי אכלי מכל מקום לא חשיבי מתיר כיון דאם נטמאו או אבדו שרי בשר באכילה ועוד יש לומר דלבונה אין לה מתיר בעבודת המזבח ולא הויא דומיא דשלמים שעבודת המזבח מתירן כגון זריקת הדם ואם תאמר אמאי לא חשיב הכא עצים כי היכי דחשיב לבונה אע"ג דלא חזיא לאכילה דאי הוה להו מתירין היה חייב עליהם משום פיגול כמו שחייבין עליהם משום טומאה אבל אין להם מתירין והן עצמן מתירין ויש לומר דלא שייך למיתני עצים דהיכי דמי אי כגון מתנדב עצים לרבי [כה] דאמר בהקומץ רבה (מנחות כ:) דטעונים קמיצה והגשה הוי דינם כמנחה ופטור על הקומץ וחייב על השירים ואי בעצים דמערכה לא שייך בהו מחשבה דאי במחשב בשעת הולכה ע"מ להקטירו למחר היו [כו] הולכת עצים למערכה לכולי עלמא לאו עבודה היא ומיהו לחריפי דפומבדיתא בסוף הקומץ זוטא (שם דף יז.) משכחת לה בהקטיר שומשום על מנת להקטיר שומשום למחר דהקטרה מפגלת הקטרה ושמא אע"ג דחייבין על העצים משום טומאה אין חייבין עליהם משום פיגול דלאו קרבן גמור הם לרבנן דפליגי עליה דרבי בפרק הקומץ רבה (שם כ:) דלא בעו מליחה דמכשירי קרבן הם דלא [כז] קרבן ומיהו קשה דמאי שנא פיגול מטומאה דאי משום דילפינן (לעיל דף כח:) פיגול משלמים טומאה נמי כתיב בשלמים (ויקרא ז) ועוד דפיגול אתי לקמן (דף מה.) עון עון מנותר ונותר חילול חילול מטומאה: **מנחת נסכים.** פי' בקונטרס דלא גרסינן מנחת נסכים משום דפליגי בה בסיפא דהך משנה דקתני והנסכים הבאים בפני עצמן דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אף הבאין עם הבהמה ובפני עצמן דקאמר היינו כגון [כח] שהתנדב נסכים כדאמר [כט] גבי מתנדב אדם מנחת נסכים בכל יום בין הבאין עם הבהמה כגון שהביא זבחו היום ונסכים מכאן ועד עשרה ימים ומיהו יש ליישב גירסת הספרים דמנחת נסכים מיירי במתנדב מנחת נסכים בכל יום וההיא דבאין בפני עצמן מיירי במביא זבחו היום ונסכים ביום מחר אבל קשה שלא היה לו להפסיק בדם והוה ליה למיתני הכי והדם ומנחת נסכים ונסכים הבאין בפני עצמם ושמא איידי דתנא מנחת כהנים ומנחת כהן משיח תנא נמי מנחת נסכים: **ולוג שמן של מצורע.** נראה דרבי שמעון דהכא הוא רבנן דלעיל גבי נסכים וקשה אמאי לא עירב דתרווייהו חד טעמא הוא:

מסורת הש"ס

א) [יומא ס. לקמן מו. חולין קיז:] ע' ירוש' סוטה פ"ג ה"ו ובפ"מ שם ד"ה ואינו, ב) לעיל יד. לקמן מו: שבועות ז., ג) מעילה ג: [כריתות יד.], ד) לקמן פד., ה) לקמן פה:, ו) מנחות נא:, ז) לעיל ח., ח) ויקרא ז ח, ט) לעיל לה., י) צ"ל יג:, כ) פסחים נט:, ל) [וע"ע תו' מנחות יד. ד"ה והלבונה], מ) לעיל לד., נ) לעיל לה., ס) [התוי"ט כ' ישוב ע"ז]

גליון הש"ס

מתני' ר"ש אומר כל שאינו. עי' לקמן דף מה ע"ב תוד"ה אבל:

שינויי נוסחאות

א] צ"ל והלבונה והקטרת (*ש"מ): ב] ומנחת נסכים נמחק (ש"מ): ג] יעלו תנינא דלא כשם כו' כצ"ל (שמכ"י, ד"ו רפ"ט וש"ח). [ובד' וילנא טעו במיקום ההגהה ותיקנו בהיפך הפסקו]: ד] בהן את האור (ש"מ, כי"מ וק', וברש"י כי"י). וכן בכל הסוגיא. ודק"ס כתב שאינו יודע לפרשה, עש"ב: ה] שקריבין (ב"ש וח"ג): ו] בא לשלול הגיר' ומנחת נסכים ומנחת כהן משיח והדם וכו'. וכ"ה בגמ' להלן וכ"ה בכתה"י כאן: ז] צ"ל נתפגל (ש"מ): ח] דכתיב עור העולה אשר הקריב (ש"מ): ט] צ"ל זריקת (*ש"מ): י] צ"ל האימורין (צ"ק): יא] שהפיגול כתוב בהן (*ש"מ): יב] בס"י נ"א אם הקטרתו של קומץ אינו הקטרה, והא בעינן קרבו מתירין, אלא ודאי האי קרבו מתירין קרינן ביה דפקע פיגולו ממנו ולכך קבע השירים בפיגול וה"ק וכו' (ב"ש): יג] האי פקיעת פיגול כצ"ל (*ש"מ): יד] נראה דהוא ט"ס, דהא הלן מיירי גם בדם כמ"ש רש"י בדף פג א (זב"א): טו] תיבת לא ליתא בכתה"י ובכל דפס"י. ובשבוש הוסיפוהו בדפפד"מ (דק"ס): טז] צ"ל דלאו (*ש"מ). ובכה"ז דלא אמרינן: יז] ס"א מתירין לא גרסינן ובת"כ ליתא א"נ כדי נסבה כו' (ש"מ). ומיהו בת"כ שלפנינו בפ' נו איתא את הקומץ ול"ע (הגרי"ב): יח] בד' ישנים הגירסא כאן משובשת ולפנינו תוקן ע"פ בה"ז. וגי' צ"ק שנעשה על המזבח. ופירש אבל דם לא נזרק על המזבח אלא על הקרנות. [ובד' וילנא נד' הגהת הצ"ק שלא במקומה]: יט] אמאי כצ"ל (ש"מ): כ] צ"ל ליסוד (צ"ק): כא] צ"ל כיון שמתחילה (ש"מ): כב] גי' ש"מ הרצאה דידהו כיון דאינהו גופייהו אין להם מתיר אחר כדאמר לעיל ולהלן (דף מה:) גבי וכו'. גי' צ"ק וכיון דאינהו גופייהו מתירין אחרים לא מהני קידוש בכלי כדאמרינן גבי כו'. ועי' ח"ד: כג] מתירה להקטרה (ש"מ): כד] ילפינן מבשר שלמים והתם לא הוי מתיר לאחר. ואע"ג דשייך פיגול באימורים ואע"ג דמתיר הבשר דכל כמה דלא וכו' (שמכ"י). [וגי' זו לא נהירא כ"כ, ובתוס' מנחות הגירסא כלפנינו]: כה] צ"ל ולרבי (ש"מ): כו] צ"ל הא (ש"מ): כז] צ"ל ולא (ש"מ): כח] צ"ל בין (צ"ק. וכ"ה בתוס' מנחות): כט] כדאמרינן מתנדב כצ"ל (ש"מ וכ"ה בתוס' שם):

עין משפט נר מצוה

לא א ב מיי' פי"ח מהלכות פסה"מ הל' ח:
ג מיי' פרק י"ג שם הלכה ג ופי"ח שם הלכה ז:
לב ד מיי' שם הלכה ז:
ה מיי' פי"ז שם הלכה ד:
ו מיי' פ"ג שם הלכה ז:
ז מיי' פ"ג שם הלכה ט:

מוסף רש"י

בין לאדם בין למזבח. שאחרים מתירין אותן, או לאכילת אדם, כגון בשר קדשים הנאכל שתלוי בזריקת הדם, שכל זמן שלא נזרק אסור באכילה, כדכתיב (דברים יב) ודם זבחיך ישפך והדר והבשר תאכל, או מתירין למזבח, כגון אימורין, שזריקת הדם מכשרתן למזבח, כדכתיב (ויקרא יז) וזרק הכהן את הדם על מזבח ה', והדר והקטיר החלב לריח ניחוח (יומא ס.). או: כגון עולה, שדמה מתירה למזבח, דאם לא נזרק דמה אין אבריה נקטרים, כדכתיב וזרק הכהן כו': **חייבין עליו משום פיגול.** אם פיגל את הזבח באחת מארבע עבודות הדם, ואחר כך אכל מן הבשר שהיה בכלל היתר הדם, או מן האימורים שאף הן בהיתר הדם, חייב כרת, אבל כל דבר שאין אחר מתירו אלא הוא מתיר עצמו, כגון הדם והקומץ והקטורת ומנחת כהנים שכולה כליל, אין חייבין עליהם משום פיגול, משום דעיקר פיגול בשלמים כתיב ומינייהו ילפינן, מה שלמים יש להם מתירין לאדם ולמזבח חייבין עליהם משום פיגול אף כל כו' (חולין קיז:): **כל שאינו על המזבח החיצון כשלמים.** שלמדנו מהם פיגול לכל הזבחים, אין בו משום פיגול (לעיל יד.). משום דפיגול בשלמים כתיב יליף ר"ש מינה שאינה נוהגת בחטאות הפנימיות, כגון פר ושעיר של יום הכפורים ופר כהן משיח ופר העלם דבר, שטעונין הזייה בפנים על הפרוכת ועל מזבח הזהב (שבועות ז.): **קומץ פיגול.** שחישב עליו לפגל בשעת קמילה, והעלהו לגבי המזבח, כיון שמשלה בו האור (מעילה ג.) **פקע פיגולו ממנו.** דקדשהו מזבח בעבודה (כריתות יד.). שאם פקע מיד וירד מעל גבי המזבח, יעלה. והוא הדין נמי לאיברי פיגול שהעלן לגבי המזבח כיון שמשלה בהן האור פקע פיגולן מהן, והאי דנקט קומץ פיגול משום דאי תני באיברי פיגול לחוד לא הוה אתי קומץ מיניה, דסד"א הני מילי אבר דמיחבר, להכי כיון שמשלה בו האור במקצת והוי כמו שמשלה בכולו ופקע פיגולו ממנו, אבל קומץ דמיפרת אימא לא, קמ"ל. ולהכי נקט קומץ דלא"ג דמיפרת פקע פיגולו ממנו וכ"ש גבי אבר פיגול דכיון דמיחבר כי משלה האור במקצת הוי כנשרף כולו ופקע פיגולו (מעילה ג:) **הלן.** בין דם בין אימורים: **כשם שאם עלו לא ירדו.** אבל פסולין דתנן בהו לא ירדו, כך אם ירדו לאחר שעלו לא יעלו עוד (לקמן פד.) **אבל משלה בהן האור.** כל דהו: **יעלו.** דנעשו לחמו של אש (לקמן פה:):

ליקוטים

שייך לעמ' קודם

נותר ולא משום טמא וכדאיתא בפ' ב"ש ובסוף פ"ב דמעילה. וקצת היה נראה לדקדק בדברי רש"י ור"ת מההיא דתנן בפ' חטאת העוף (דף ט) המנחות כו' קרב הקומץ חייבין עליו משום פגול נותר וטמא, משמע דקודם הקרבה אין חייבים עליו, וע"כ טעמא דמלתא הוא משום דליכא הרצאה, דאי משום דאיהו גופיה מתיר, הא משום טמא ונותר חייבין אף על המתירין. ודע שאף לר"ת מנחות הנשרפות טעמא דליכא בהו פגול הוא משום דאין להם מתירין ומש"ה חייבין עליהם משום נותר וטמא, דדוקא בקומץ שבא להתיר השירים אמרינן דטעמא דקומץ הוא משום דליכא הרצאה, אבל בדברים שאין להם מתירים ואינם באים להתיר שום דבר לא שייך בהו טעמא דהרצאה, דאי לא תימא הכי תיקשי לר"ת מתני' דפ' חטאת העוף דקתני הקומץ והלבונה והקטורת ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים משהוקדשו כו' חייבין עליו משום נותר ומשום טמא, ופגול אין בה, ואי אמרת דמנחות הנשרפות נמי שייך בהו הרצאה, האי וחייבין עליו משום נותר ומשום טמא אהיכא קאי, אלא ודאי כדכתיבנא. ודעת רבינו נראה שאינו לא כרש"י ולא כר"ת, שהרי כתב בפירוש דטעמא דקומץ הוא משום דהוא המתיר את השירים. וליכא למימר דלישנא דגמרא נקט ולעולם דאית ליה כר"ת דאיכא טעמא אחרינא בקומץ דהיינו דליכא הרצאה, שהרי כתב בס"פ זה הל' י"ז וכן המתירין עצמן אע"פ שאין חייבין עליהם משום פגול חייבין עליהם משום נותר וטמא ע"כ, והמתירין הם הקומץ והלבונה. ולומר דס"ל כרש"י והא דקאמר דבמתירין חייבין משום נותר וטמא מיירי לאחר שמשלה האור ברובו, וכן הא דמיעט הקומץ משום דהוי מתיר מיירי בכי האי גוונא, הא לאו הכי מימעיט משום טעמא דהרצאה, הא ליתא, דמלבד שהוא דוחק גדול לומר דרבינו ס"ל כרש"י וסתם דבריו ולא פירש, מלבד זה אי אפשר לומר כן שהרי התוס' בפ' ב"ש ובפ"ג דכריתות הוכרחו לומר דלרש"י ההיא דרב אחאי דהאי קומץ פגול דפלגיה מחית ארעא ופלגיה אסקיה למערכה ומשלה בו האור אסיקנא ליה לכתחילה דמיירי בשכבר עלה הכל קודם, אבל אם לא עלה לא יעלה. וכבר כתבנו במקום אחר [א"ה תמצאנו לעיל פ"ג הל"ט] דלרבינו אפילו אם לא עלה יעלה, וא"כ בהכרח הוא דלא ס"ל כרש"י, וא"כ הדרא קושיין לדוכתיה דלמה חייב על המתירין משום נותר וטמא, הא ליכא הרצאה. ולומר דס"ל דדוקא גבי קרבן שייך הרצאה משום דאם אכל קודם זריקה לוקה משום לא תוכל לאכול אבל במנחות דליכא לאו לאוכל קודם הקטרה וכמ"ש במקום אחר מדלא כתב רבינו בפי"א מהל' מעשה הקרבנות גבי האוכל קודם זריקה דין האוכל מנחה קודם הקטרה וכמ"ש גבי האוכל חוץ למקומו או שירי המנחות לא שייך ביה הרצאה ואע"ג דאסור לאכול מן המנחות קודם שיצית האור ברובו וכמ"ש בפי"ב מה' מעה"ק, מ"מ כיון דליכא לאו לא מחסרו הרצאה. תדע דהא אכילת בשר קודם הקטרת אימורין איכא איסורא וכדאיתא בפ' תמיד נשחט (דף נט) ואפ"ה לא חשבי מחוסר הרצאה קודם הקטרת אימורין אלא משנזרק הדם הוקבע הפגול משום דליכא לא באוכל קודם הקטרת אימורין, ה"נ גבי מנחה לא הוי מחוסר הרצאה כיון דליכא לאו באוכל קודם הקטרת הקומץ, הא ליתא, חדא דאעיקרא דדינא הא מילתא דאוכל מן המנחה קודם הקטרת הקומץ אי עבר בלאו דלא תוכל לאכול כמו האוכל קודם זריקה צריכה רבה, דאפשר דלוקה, ומאי דכתב רבינו גבי האוכל חוץ למקומו או שיירי מנחות קאי נמי לדינא שכתב קודם. ובמקום אחר נאריך בזה בעז"ה [א"ה תמצאנו בפ"ט מה' מעה"ק יע"ש]. ועוד אפילו תימא דליכא לאו, מ"מ לא דמי הקטרת הקומץ להקטרת אימורין משום דאימורין אם נאבדו או נטמאו הזבח כשר והותר הבשר באכילה, ומשום הכי לא שייך בו הרצאה, אבל קומץ שאם נאבד או נטמא נפסלו השיריים פשיטא דשייך בהו הרצאה, וזה הטעם כתבוהו התוס' במקומות רבים ממסכת זבחים, ומשום האי טעמא לא חשיבי אימורים מתיר כמו הקומץ משום דדוקא קומץ דאי ליכא קומץ נפסלו השירים חשיב מתיר, אבל אימורים אף שאסור לאכול קודם הקטרתן כיון שאם נאבדו שרי בשר באכילה לא חשיבי מתיר וכמ"ש התוס' בפ' ב"ש ד"ה והלבונה, ועוד דאי לא תימא הכי תיקשי מתני' דפ' חטאת העוף דקתני קרב הקומץ חייבין עליו משום פגול נותר וטמא, הרי דקודם הקרבה אין חייבין עליו דומיא דמאי דקתני התם נזרק הדם חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא. אשר ע"כ נראה לי דרבינו ס"ל כתירוצא בתרא שכתבו התוס' בפ' ב"ש דהיינו טעמא דקומץ וכולהו, דאי הוו בני חיובא היה דינם משיקדש בכלי וקידוש כלי היינו הרצאה דידיה כיון דאינהו גופייהו מתירין אחר וכדאמרינן גבי טומאה יש לו מתירין משיקרבו מתיריו אין לו מתירין משיקדש בכלי ע"כ, וכוונתם מבוארת דדוקא בדברים שיש להם מתירים ההרצאה שלהם היא שיקרבו מתיריהם אבל המתיר עצמו שאין לו מתירין אין לומר שההרצאה שלו תהיה בהקרבת עצמו שהרי ההקרבה היא להתיר אחרים והרצאת המתיר הוא משיקדש בכלי. ובזה אתו דברי רבינו כפשטם דממעט הקומץ מפגול משום דהוי מתיר וחייבו משום נותר וטמא שהרי נעשית הרצאתו משקדש בכלי. ומיהו האוכל מן המנחה או מן השירים קודם הקטרת הקומץ לית בהו לא משום נותר ולא משום טמא שהרי לגבי שירים ההרצאה היא הקטרת הקומץ והיינו מתני' דחטאת העוף דקתני קרב הקומץ חייבין עליו משום פגול נותר וטמא, הא קודם הקרבה אין בו לא משום פגול ולא משום נותר ולא משום טמא, והיינו דוקא בשירים, אבל בקומץ עצמו אפילו קודם הקרבתו אף דליכא ביה משום פגול, משום נותר וטמא איכא. ובזה נדחה מ"ש לעיל לדקדק ממשנה זו סברת רש"י ור"ת דלא קאי חייבין אלא אשיירי מנחות אבל הקומץ אף קודם הקטרה חייבין עליו משום נותר וטמא אבל לא משום פגול. (משל"מ פי"ח מפסה"מ ה"ז)

שיטה מקובצת

תוד"ה (מעמוד הקודם) הקומץ כו' ותימה הוא אם לא יתחייב בשירי הדם משום פיגול. וז"ל תוס' חילוניות בפרק הקומץ זוטא, וא"ת דם יש לו מתירין, שהמתנות מתירות השיריים למזבח כשם שהעולה דמה מתיר בשרה למזבח, ולמה אין (מעילה) [פיגול] בשיריים, וי"ל דשאני שיריים שאינם מבוררים מי יהיה למתנות ומי יהיה לשיריים ולא הוי דומיא דשלמים. וא"ת שיריים דקומץ נמי אינם מבוררים. ואומר הר' יעקב ידוע שיש מותר קומץ ויהיה לשירים אבל בדם אפשר שיזרק הדם במתנות ולא יעשה שיריים עכ"ל (מ"ב):